

§ 130.

КАКЪ СЯ ИЗМѢНЯВА ПРИЛАГАТЕЛНО-ТО ИМЯ, КОГА Е СКАЗУЕМО?

1. Кѫща-та, коѫто гради баща ми, ще стане голѣма.— Подлежаще-то: *кѫща-та, коѫто гради баща ми*, е 3 лице; сказуемо-то: *ще стане голѣма*, е изяв. накл. бѫд. время 3 лице. Вспомогателныѧ-тъ глаголъ: *ще стане*, показва наклоненіе-то, времія-то, лице-то, и стои въ единств. числѣ. Понеже подлежаще-то: *кѫща-та*, е имя сѫществ. женск. родъ, един. числ., то затова и прилагателно-то: *голѣма*, е поставено въ жен. родъ и въ един. числѣ.

Прилагателно-то имя, кога е сказуемо, соединява ся съ вспомогателныѧ-тъ глаголъ. При това прилагателно-то имя ся поставя въ такъвъ родъ и числѣ, въ какъвъ-то родъ и числѣ стои подлежаще-то, а вспомогателныѧ-тъ глаголъ ся измѣнява по наклоненія, времена, лица и числа. На пр. *кѫща-та ще стане голѣма, село-то е голѣмо, кѫщи-тъ сѧ были голѣмы, кѫща-та, която изгорѣ, бѣше голѣма, кѫща-та бы была высока, ако быахъ икъ изградили повече и т. д.*

2. Велики-тъ человѣци быватъ забѣлѣжителни още въ онова времія, кога токо-что начинавать да говорять.

Быватъ забѣлѣжителни — сказуемо изяв. накл. наст. времія 3 лице множ. числ. мѣж. родъ. *Быватъ* — вспомогателъ глаголъ изяв. накл. наст. времія 3 лице множ. числ. *Забѣлѣжителни* — имя прил. кач. мѣж. родъ множ. числ.

3. Напишете нѣколко предложенія, въ които нѣкое кач. прилагателно имя наедно съ вспомогателныѧ-тъ глаголъ да бѫде сказуемо во всички-тъ наклоненія, времена, лица, числа и родове.